EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

أركان التعبد القلبية

Arkān al-Taʿabbud al-Qalbiyyah

TEMELIILE ADORĂRII DIN INIMĂ

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Temeliile adorării din inimă

Pomenirea lui Allah şi celelalte acte de adorare

أركان التعبد القلبية

Arkān al-Taʿabbud al-Qalbiyyah

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: أركان التعبد القلبية للذكر وغيره من العبادات
Ediția I
© 2026 Institutul Tawhid, pentru traducerea în limba română.
Text arab coranic: Tanzil Project, text Uthmani v1.1, © 2007–2026, CC BY 3.0 · https://tanzil.net.
Ediția-sursă: ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr, Arkān al-Taʿabbud al-Qalbiyyah li-l-Dhikr wa-Ghayrihi min al-ʿIbādāt, Dār al-Maḥajjah.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Temeliile adorării din inimă

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Pomenirea lui Allah, Cel Măreț și Preaînalt, și apropierea de El prin faptele și cuvintele bune pe care le iubește nu sunt primite de Allah decât dacă robul le întemeiază pe trei stâlpi: **iubirea, teama și speranța**. Acești trei stâlpi sunt temeliile adorării din inimă, fără de care niciun act de adorare nu este primit. Allah, Cel Măreț și Preaînalt, este adorat din iubire pentru El, cu speranță în răsplata Sa și teamă de pedeapsa Sa.
Allah, Binecuvântatul și Preaînaltul, a reunit acești trei stâlpi în sura al-Fātiḥah, cea mai aleasă dintre surele Coranului. În cuvintele Sale:

﴿ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ﴾

Laudă lui Allah, Stăpânul lumilor!
Coran, al-Fātiḥah 1:2

se află iubirea, deoarece Allah este Binefăcătorul, iar binefăcătorul este iubit pe măsura binefacerii sale. Lauda este preamărirea însoțită de iubire pentru cel lăudat. În cuvintele Sale:

﴿ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ﴾

Cel Milostiv, Îndurător.
Coran, al-Fātiḥah 1:3

se află speranța, căci credinciosul nădăjduiește în mila lui Allah și dorește să o dobândească. Iar în cuvintele Sale:

﴿مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ﴾

Stăpânul Zilei Judecății.

Coran, al-Fātiḥah 1:4

se află teama. Ziua Judecății este ziua răsplătirii și a socotelii. Apoi Allah Preaînaltul a spus:

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

Numai pe Tine Te adorăm și numai de la Tine cerem ajutor.

Coran, al-Fātiḥah 1:5

Adică: „Te ador, Stăpânul meu, pe temeiul celor trei amintite: iubirea pentru Tine, speranța în Tine și teama de Tine." Aceștia sunt cei trei stâlpi pe care se întemeiază adorarea exprimată prin: „Numai pe Tine Te adorăm și numai de la Tine cerem ajutor." Cuvintele „Numai pe Tine Te adorăm" nu se pot împlini decât cu iubirea arătată de: „Laudă lui Allah, Stăpânul lumilor!", cu speranța arătată de: „Cel Milostiv, Îndurător" și cu teama arătată de: „Stăpânul Zilei Judecății."[1]

Allah a reunit acești stâlpi și în cuvintele Sale:

﴿أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ﴾

Aceia pe care îi cheamă caută ei înșiși apropierea de Stăpânul lor, întrecându-se care dintre ei să fie mai aproape; ei nădăjduiesc în mila Sa și se tem de pedeapsa Sa.

Coran, al-Isrāʾ 17:57 (fragment)

1 A se vedea: Muʾallafāt Shaykh al-Islām Muḥammad ibn ʿAbd al-Wahhāb, partea I: al-ʿAqīdah wa-l-Ādāb al-Islāmiyyah, pp. 382–383.

Căutarea apropierii de El înseamnă să te apropii de El prin iubire pentru El și prin împlinirea celor pe care le iubește. Apoi a spus: „Ei nădăjduiesc în mila Sa și se tem de pedeapsa Sa.” Astfel, a amintit iubirea, teama și speranța.[2]
La fel, Allah Preaînaltul spune:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا۟ يُسَـٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا۟ لَنَا خَـٰشِعِينَ﴾

Ei se grăbeau să împlinească fapte bune, Ne chemau cu dorință și teamă și erau smeriți înaintea Noastră.

Coran, al-Anbiyā’ 21:90 (fragment)

De aceea, în adorarea și pomenirea lui Allah, robul trebuie să unească acești trei stâlpi: iubirea, teama și speranța. După cum i-a descris Shaykh al-Islām Ibn Taymiyyah, aceștia sunt forțele care pun inimile în mișcare.[3]
Nu îi este îngăduit să Îl adore pe Allah numai printr-unul dintre ei, lăsându-i deoparte pe ceilalți: de pildă, numai din iubire, fără teamă și speranță; numai cu speranță sau numai cu teamă. De aceea, unii învățați au spus:

> *„Cine Îl adoră pe Allah numai din iubire este un zindīq; cine Îl adoră numai cu teamă este un ḥarūrī; cine Îl adoră numai cu speranță este un murji’it; iar cine Îl adoră cu iubire, teamă și speranță este un credincios monoteist.”*[4]

Cel mai măreț și mai ales dintre acești trei stâlpi este iubirea pentru Allah, Binecuvântatul și Preaînaltul, temelia religiei Islamului și axul său. Iubirea este o treaptă nobilă pentru care se întrec cei dornici de întrecere și spre care se avântă cei ce se grăbesc către bine. Ea este hrana inimilor, hrana sufletelor, bucuria ochilor și spiritul credinței și al faptelor. Cine nu o

2 A se vedea: Ibn al-Qayyim, Ṭarīq al-Hijratayn, p. 465.
3 Majmūʿ al-Fatāwā (1/95).
4 A se vedea: Ibn Taymiyyah, Majmūʿ al-Fatāwā (10/81).

dobândește în această viață are o viață plină de nefericire și durere.

Imamul Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a amintit mari mijloace prin care se dobândește iubirea. El a spus: „Mijloacele care aduc iubirea sunt zece:

Primul: citirea Coranului cu meditație, înțelegerea sensurilor sale și a înțelesului urmărit prin el.

Al doilea: apropierea de Allah Preaînaltul prin actele de adorare voluntare, după cele obligatorii.

Al treilea: pomenirea Sa neîncetată în orice împrejurare, cu limba, cu inima, prin fapte și prin starea omului. Partea sa de iubire este pe măsura acestei pomeniri.

Al patrulea: să alegi ceea ce iubește El în locul a ceea ce iubești tu, atunci când dorințele te copleșesc.

Al cincilea: cercetarea de către inimă a Numelor și Atributelor Sale, contemplarea lor și mișcarea ei prin grădinile și întinderile acestei cunoașteri.

Al șaselea: contemplarea bunătății Sale, a binefacerilor Sale și a darurilor Sale văzute și ascunse.

Al șaptelea, care este cel mai uimitor: frângerea inimii înaintea Lui.

Al optulea: retragerea în singurătate la vremea coborârii divine și citirea Cărții Sale, apoi încheierea acestora prin cererea de iertare și pocăință.

Al nouălea: ședereа alături de cei care Îl iubesc cu sinceritate și culegerea celor mai bune roade ale cuvintelor lor. Să nu vorbești decât atunci când folosul vorbirii cântărește mai mult și știi că îți îmbunătățește starea și le aduce folos altora.

Al zecelea: îndepărtarea oricărei cauze care se pune între inimă și Allah, Cel Măreț și Preaînalt."

Apoi a spus: „Prin aceste zece mijloace au ajuns cei iubitori la treptele iubirii."[5]

5 Madārij al-Sālikīn (3/17–18).

Alături de iubire, robul trebuie să se teamă de Allah și să nădăjduiască în El, având dorință și teamă. Când privește la păcatele sale, la dreptatea lui Allah și la asprimea pedepsei Sale, se teme de Stăpânul său. Când privește la harul Său, general și deosebit, și la iertarea Sa cuprinzătoare, nădăjduiește și dorește.

Dacă i se dă izbândă într-o faptă de ascultare, nădăjduiește ca Stăpânul său să desăvârșească binefacerea primindu-i fapta și se teme ca aceasta să nu fie respinsă din pricina neîmplinirii dreptului ei. Dacă este încercat printr-un păcat, nădăjduiește ca Stăpânul său să îi primească pocăința și să îl ierte și se teme să nu fie pedepsit din pricina slăbiciunii pocăinței sale și a întoarcerii sale cu gândul la păcat.

Când se bucură de daruri și de lucruri plăcute, nădăjduiește ca Allah să le mențină, să le sporească și să îi dea izbândă să mulțumească pentru ele. Se teme însă să nu fie lipsit de ele din pricina neîmplinirii mulțumirii. Când îl lovesc necazurile și încercările, nădăjduiește ca Allah să le îndepărteze, așteaptă ușurarea lor și nădăjduiește, de asemenea, să fie răsplătit pentru ele atunci când împlinește îndatorirea răbdării. Se teme să nu adune două nenorociri: pierderea răsplății dorite și suferirea lucrului neplăcut, dacă nu primește izbânda de a arăta răbdarea obligatorie.

Credinciosul monoteist rămâne, așadar, în toate stările sale între teamă și speranță. Aceasta este o îndatorire și îi aduce folos și fericire. Trebuie însă să se ferească de două stări condamnabile: fie să fie copleșit de teamă până când deznădăjduiește de mila lui Allah, fie să fie purtat atât de departe de speranță încât să se creadă la adăpost de planul și de pedeapsa lui Allah. Dacă robul ajunge într-o asemenea stare, a neglijat teama și speranța obligatorii, care se numără printre cele mai mari temelii și îndatoriri ale religiei.[6]

Teama lăudabilă și sinceră este cea care îl oprește pe om de la lucrurile pe care Allah le-a interzis. Dacă trece de această măsură, există primejdia să îl ducă la pierderea speranței în ușurarea

6 A se vedea: Ibn Saʿdī, al-Qawl al-Sadīd, pp. 119–120.

venită de la Allah și la deznădejde față de mila Lui. Speranța lăudabilă și sinceră este cea însoțită de fapte de ascultare de Allah, împlinite în lumina călăuzirii de la Allah. Dar dacă omul stăruie în neglijență și greșeli, este cufundat în păcate și neascultare și nădăjduiește în mila lui Allah fără să facă nimic, aceasta este amăgire, închipuire deșartă și speranță mincinoasă.
De aceea, unii dintre înaintași au spus:

> *„Teama și speranța sunt asemenea celor două aripi ale unei păsări. Când sunt egale, pasărea se menține în echilibru și zboară desăvârșit. Dacă una dintre ele este slăbită, zborul are de suferit. Dacă amândouă dispar, pasărea ajunge în pragul morții."*

Îl rog pe Allah Cel Generos să ne dea izbândă să împlinim aceste mari stări: iubirea, teama și speranța. Să ne facă să Îl adorăm din iubire pentru El, cu speranță în răsplata Sa și teamă de pedeapsa Sa și să ne ajute să le desăvârșim și să le împlinim frumos. El aude rugăciunea, este Cel în Care se pune nădejdea, ne este de ajuns și este Cel mai bun Ocrotitor.

ARKĀN AL-TAʿABBUD AL-QALBIYYAH

IUBIRE, TEAMĂ ȘI SPERANȚĂ

O inimă care Îl adoră pe Allah unește iubirea, teama și speranța.

Shaykh ʿAbd al-Razzāq al-Badr explică temeliile adorării din inimă și mijloacele care întăresc iubirea pentru Allah, deosebind speranța sinceră de amăgire.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro